

Ludmila Dominová

(*1948)

... výšivka z rybích šupin
... fish-scale embroidery

Ručním pracím se věnovala již od mládí a postupně zvládala celou řadu textilních technik, jako je síťování, krosienka, frivolitky, háčkování, pletení, šitá krajka, paličková krajka a výšivka. S výšivkou z rybích šupin se seznámila prostřednictvím oprav různých krojových součástek, na nichž se tato nepříliš častá aplikace užívala. Usilovným pátráním v literatuře i zpovídáním pamětníků se jí podařilo celou technologii zdokumentovat a rekonstruovat. K zhotovení výšivky se používají především kapří šupiny, méně již šupiny z okouna a candáta. Šupiny se nejprve několikrát umyjí vodou, nakonec i mýdlem a pomocí kartáčku se důkladně očistí. Následně se škrobí bramborovým škrobem, suší a žehlí, aby byly rovné. Z takto připraveného materiálu se vystřihují různé tvary, většinou srdíčka, okvětí listky a kolečka, která se uprostřed propichnou a přes korálek se přišijí na látku. Výšivkou z rybích šupin se mohou vytvářet květinové kompozice nebo je možné jimi zdůraznit průběh švů a zakončení ženských živůtků.

She got to know the fish-scale embroidery when she was repairing different parts of folk costumes, on which this not-commonly-known application was used. After having searched in the literature and questioned the contemporaries, she succeeded in documenting and reconstructing the complete technique. For the embroideries, mainly the carp scales are used; the scales of perch or zander are less used. First, the scales are washed several times with water and, in the end, with soap, and then they are brushed thoroughly. After that, they are starched, dried and ironed to be even. From the material prepared in the above way, different shapes, mostly hearts, petals and circles are cut - they are perforated in the middle and fastened with a bead to the fabric.

